

การฝึกยกระดับฝีมือ

หลักสูตร การออกแบบ และสร้างระบบ IoT Server สำหรับในโรงงาน 4.0
(Design and Creating IoT Server Systems for Factory 4.0)
รหัสหลักสูตร 0920204220102

กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นายจิตรพงศ์ พุ่มสอาด ผู้อำนวยการกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก	
วันที่อนุมัติ...../...../.....	จำนวน...6...แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่/.....

การฝึกยกระดับฝีมือ
หลักสูตร การออกแบบ และสร้างระบบ IoT Server สำหรับในโรงงาน 4.0
(Design and Creating IoT Server Systems for Factory 4.0)
รหัสหลักสูตร 0920204220102
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อการออกแบบและสร้างระบบ IoT Server สำหรับในโรงงาน 4.0 โดยสามารถ

- 1.1 อธิบายโครงสร้างหรือสภาวะแวดล้อมของระบบ IoT เรียนรู้การใช้งาน
- 1.2 ติดตั้ง Operating Systems บน Server เพื่อออกแบบและสร้างขึ้นด้วยตัวเอง ได้ถูกต้อง
- 1.3 สร้างและออกแบบวิธีการจัดการข้อมูลบนระบบ IoT ด้วยการ เรียนรู้การสร้าง Data Collector
- 1.4 เลือกใช้โปรโตคอลในการสื่อสารบนระบบ IoT ได้ ในรูปแบบการสื่อสารแบบ MQTT และ HTTP
- 1.5 ติดตั้ง MQTT Server สำหรับระบบ IoT ได้
- 1.6 สร้างแอปพลิเคชัน ติดตั้ง Dashboard และ Notification สำหรับระบบบน IoT ได้

2. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก จำนวน 18 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติผู้รับการฝึก

- 3.1 มีอายุ 18 ปีขึ้นไป
- 3.2 มีความรู้พื้นฐานการใช้งานอุปกรณ์ IoT และโครงสร้างของระบบ IoT
- 3.3 มีความเข้าใจระบบ Network
- 3.4 มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก และสามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดหลักสูตร

4. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร หลักสูตรการออกแบบและสร้างระบบ IoT Server สำหรับในโรงงาน 4.0

ชื่อย่อ : วพร. หลักสูตรการออกแบบและสร้างระบบ IoT Server สำหรับในโรงงาน 4.0

ผู้รับการฝึกต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกันตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการฝึก และได้รับวุฒิบัตร จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. หัวข้อวิชา

รหัสวิชา	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
0922230501	โครงสร้างของระบบ Internet of Things	1	0
0922231101	การติดตั้งระบบปฏิบัติการสำหรับคอมพิวเตอร์บอร์ดเดี่ยว	1	2
0922231102	การใช้งาน Node-RED	1	3
0922231103	การสื่อสารบนระบบ IoT ด้วย MQTT Protocol	1	2
0922231104	การออกแบบระบบจัดเก็บข้อมูล	2	2
0922231105	การพัฒนา Dashboard และแอปพลิเคชันบน IoT Server	1	2
0922231106	การประยุกต์ใช้งาน IoT ในอุตสาหกรรม 4.0	2	1
0922231107	การวัดและประเมินผล	1	2
รวม		10	14
		24	

6. เนื้อหาวิชา

0922230501 โครงสร้างของระบบ Internet of Things (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน IoT ในงานอุตสาหกรรม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับ พื้นฐานความเข้าใจในระบบ Internet of Things (IoT) ทั้งในเชิงโครงสร้างและบริบทของการประยุกต์ใช้งานในโรงงานอุตสาหกรรม ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของระบบ IoT รวมถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ความเสถียรของเครือข่าย ความหน่วง ความปลอดภัย และต้นทุนของระบบ เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการออกแบบ IoT Server สำหรับอุตสาหกรรม 4.0

0922231101 การติดตั้งระบบปฏิบัติการสำหรับคอมพิวเตอร์บอร์ดเดี่ยว (1 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับติดตั้งและตั้งค่า Raspberry Pi ให้ทำงานเป็น IoT

Server

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ระบบปฏิบัติการสำหรับใช้งานเป็น IoT Server โดยใช้ Raspberry Pi การเลือกฮาร์ดแวร์ให้เหมาะสมกับรูปแบบการใช้งานในอุตสาหกรรม

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตั้งระบบปฏิบัติการ Raspberry Pi OS การตั้งค่าพื้นฐานให้ Raspberry Pi เป็น Server รองรับการสื่อสารจากอุปกรณ์ IoT

0922231102 การใช้งาน Node-RED (1 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการใช้งาน Node-RED ได้อย่างเหมาะสม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ Node-RED ซึ่งเป็นเครื่องมือแบบ Visual Programming เพื่อพัฒนา Flow การทำงานในระบบ IoT

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้าง Flow สำหรับรับข้อมูลจากอุปกรณ์ และเรียนรู้การใช้ Node เสริม เช่น node-red-dashboard, node-red-contrib-influxdb และแนวทางออกแบบระบบให้สามารถปรับขยายได้ในอนาคต

0922231103 การสื่อสารในระบบ IoT ด้วย MQTT Protocol

(1 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับหลักการทำงานของ MQTT Protocol สามารถส่งและรับข้อมูลจากอุปกรณ์ IoT ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารข้อมูลแบบ Publish/Subscribe ผ่านโปรโตคอล MQTT ซึ่งเหมาะกับระบบ IoT ที่ต้องการความเร็ว ประหยัดพลังงาน และสามารถทำงานในเครือข่ายไม่เสถียร ผู้เรียนจะได้เรียนรู้โครงสร้างของโปรโตคอล เช่น Topic Payload QoS และ Broker เป็นต้น

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตั้ง MQTT Server (เช่น Mosquitto) และส่งข้อมูลจากอุปกรณ์สู่ Server พร้อมฝึกการ Subscribe ข้อมูลเพื่อนำไปใช้งานต่อ

0922231104 การออกแบบระบบจัดเก็บข้อมูล

(2 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการออกแบบระบบ Data Collector จัดเก็บ และ Query ข้อมูลจากอุปกรณ์ IoT ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลจากอุปกรณ์ IoT การออกแบบ Data Collector ที่ทำหน้าที่รับข้อมูลจากอุปกรณ์และส่งเข้าสู่ฐานข้อมูล รวมถึงการเลือกใช้ Time Series Database ที่เหมาะกับข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงตามเวลา เช่น InfluxDB

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างฐานข้อมูล รับ - ส่งข้อมูลจากอุปกรณ์ และออกแบบโครงสร้างให้รองรับการใช้งานอย่างยืดหยุ่นในระบบอุตสาหกรรม รวมถึงหลักการ Query ข้อมูลเพื่อเตรียมใช้ใน Dashboard

0922231105 การพัฒนา Dashboard และแอปพลิเคชันบน IoT Server

(1 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการออกแบบ Dashboard เพื่อแสดงผลข้อมูล และพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับควบคุมและติดตามอุปกรณ์ผ่าน IoT Server

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้งานข้อมูลจากระบบ IoT ในการพัฒนาแอปพลิเคชัน เพื่อแสดงผล วิเคราะห์ และควบคุมระบบได้อย่างชัดเจน

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนา Dashboard บน Node-RED เพื่อแสดงข้อมูลแบบ Real Time เช่น กราฟเส้น แถบสถานะ ตัวเลข การแจ้งเตือน พร้อมเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลและ MQTT เพื่อให้สามารถพัฒนาระบบควบคุมหรือแสดงผลตามความต้องการของอุตสาหกรรม

0922231106 การประยุกต์ใช้งาน IoT ในอุตสาหกรรม 4.0 (2 : 1)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ IoT ในภาคอุตสาหกรรมได้อย่างเหมาะสม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับกรณีศึกษาของการออกแบบระบบ IoT Server ในโรงงาน โดยเน้นการประยุกต์ใช้ร่วมกับโปรโตคอลที่ใช้จริงในอุตสาหกรรม

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้าง IoT Gateway ที่สามารถรับ-ส่งข้อมูลกับอุปกรณ์ภายในโรงงานผ่าน Address Memory พร้อมเรียนรู้ความแตกต่างของโปรโตคอลอุตสาหกรรมและวิธีออกแบบระบบให้เชื่อมต่อกับระบบควบคุมเดิมในโรงงานได้อย่างเหมาะสม

0922231107 การวัดและประเมินผล (1 : 2)

ประเมินความรู้ ความสามารถของผู้รับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. นายปิยวัฒน์ จอมสถาน	นักวิจัย
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
2. นางสาวนิราวัลย์ ศรีชัย	ผู้ช่วยวิจัย
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
3. นายนที ราชฉวาง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีการฝึก
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
4. นายจิตติ ไชยวงศ์	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
5. นายดุสิต คชรินทร์	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
6. นางสาวดาราทัด ลิ้มปัสโยพาส	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานปฏิบัติการ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
7. นางสาวสุภาภักดิ์ สุวรรณบาตร์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
8. นางสาวรัชณี พิลาวงษ์	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นายดุสิต คชรินทร์)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ

ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายจิตติ ไชยวงศ์)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่แทน
ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายจิตรพงศ์ พุ่มสอาด)

ผู้อำนวยการกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

